

**EVALUERING AF
POLITIKUDVIKLINGSPROCESSER
I ALTERNATIVET
2018**

Kære medlemmer af Alternativet.

På Landsmødet sidste år var der bred opbakning til, at vi skulle evaluere Alternativets politikudvikling og i efteråret blev dette arbejde sat i gang.

Fra Hovedbestyrelsen har vi også set dette som et vigtigt skridt, for når vi stopper op et øjeblik og kigger indad, kan vi lære af vores fejl og succeser, og netop her bliver vi i stand til at se lige præcis de muligheder, som kan løfte os i fællesskab.

Evalueringen giver os ikke et enkelt forkromet svar, men kan derimod hjælpe os med at få en fælles forståelse for, hvordan vi udvikler politik og demokrati, og udpege handlespor, som vi kan arbejde videre med. I Politisk Forum, lokal- og storkredsforeninger og op til flere arbejdsgrupper er dette arbejde allerede i fuld gang, og jeg glæder mig meget til at se hvordan evalueringen her kan spille ind i det arbejde.

Tak til alle jer, som på forskellige vis har bidraget med jeres erfaringer og perspektiver.

God læselyst.

På vegne af Hovedbestyrelsen
Nilas Bay-Foged, Forperson

INDHOLD

1. Baggrund og resumé med konklusioner	1
2. Alternativets demokratiske ambition en ny forståelse af aktiviteter	3
3. Konklusioner: behov og handlespor	6
4. Om intern kommunikation angående skabelse af politik	15
5. Evalueringens metode og proces	16
6. Perspektivering og afrunding	19

1. BAGGRUND OG RESUMÉ MED KONKLUSIONER

På Landsmødet 2017 blev det vedtaget at lave en evaluering af den måde, vi udvikler politik på, i Alternativet. Evalueringen blev igangsat i efteråret 2017.

Inddragende og deltagelsesorienteret udvikling af demokrati og politik er en del af Alternativets fundament, og vi tror på, at en bredt inddragende meningsudveksling giver grundlag for bedre politiske løsninger og større ejerskab. Fra Alternativets begyndelse og frem til i dag har der været flere versioner af processerne, og løbende er de enkelte dele blevet tilpasset. Formålet med denne evaluering er at kortlægge de erfaringer vi har gjort os med processerne, og bruge dem fremadrettet til at gøre processer og resultater bedre.

Evalueringen har mere specifikt som formål at:

- skabe læring.
- skabe en fælles forståelse for udvikling af politik og demokrati.
- udvikle mulige handlespor til at forbedre udviklingen af politik og demokrati i Alternativet.

Styregruppen for evalueringen består af Nilas Bay-Foged (Hovedbestyrelsen), Amalie Villesen (rådgiver på Christiansborg-sekretariatet), Cristine Gliese, Nis Benn (Landssekretariatet). Majken Mac (Landssekretariatet) har støttet styregruppens arbejde og været den gennemgående ressourceperson på evalueringen.

Evalueringen er baseret på store mængder empiri (200+ sider) gennem interviews og spørgeskemaer fra forskellige dele af Alternativet:

- Hovedbestyrelsen
- Landssekretariatet
- Folketingsmedlemmer
- Christiansborgsekretariatet
- Politisk Forum
- Alternativets medlemmer

Konklusioner: baggrund, behov, handling

Evalueringen har identificeret to overordnede mål, med udgangspunkt i Alternativets idealer og forståelser af politik, demokrati og involvering:

- 1. At styrke processerne for udvikling af politik i Alternativet, lokalt og nationalt**
- 2. At genoplive demokratiet i Alternativet og i Danmark**

De to mål er tæt forbundet. Når processerne for udvikling af politik styrkes, vil det engagere flere mennesker, og derigennem bidrage til at genoplive demokratiet i Alternativet og Danmark. Når demokratiet genoplives gennem handling, samtale og aktivisme, vil flere deltage i at skabe politik, som derigennem bliver bredere funderet, får mere opbakning og bliver af højere kvalitet.

Hver konklusion bidrager til at opfylde disse mål, og har:

- en baggrundsbeskrivelse
- et tydeligt identificeret behov
- mulige handlespor, der kan imødekomme behovet

Evalueringen blev vedtaget med en forventning om, at den skulle leve op til Alternativets eget ideal om Ny Politisk Kultur, og dermed involvere og inddrage alle relevante parter og organisatoriske enheder, herunder Politisk Forum, tillidsvalgte, de to sekretariater og medlemmer. I afsnit 5 beskrives, hvordan styregruppen har modtaget sparring og inputs fra forskellige dele af Alternativet undervejs i processen.

Hvis du har spørgsmål eller vil vide mere om udarbejdelsen af rapporten kan du tage fat i Majken Mac på majken.mac@alternativet.dk.

Konklusioner

A: Behov for afklaring af typer af politik.

Der er uklarhed om, hvilke former for politik Alternativet skaber og arbejder med; hvilke mandater hvem har til at beslutte hvilken form for politik, og hvilke proceskrav der er tilknyttet udvikling af politik. En afklaring og overblik over Alternativets forskellige former for politik er afgørende for at kunne forbedre kvaliteten af både processer og politik.

B: Behov for afklaring og evt. ændring af Politisk Forums funktion.

Politisk Forum er central for skabelsen af politik i Alternativet. Der er uklarhed omkring Politisk Forums arbejde, ligesom funktionen bør gøres mere aktiv og værdiskabende for Alternativets udvikling af politik og demokrati.

C: Behov for afklaring af folkevalgtes rolle.

De folkevalgte (medlemmer i Folketinget, Byråd og Regionsråd) spiller en afgørende rolle for skabelse og kommunikation af Alternativets politik. Deres rolle skal afklares, støttes og kommunikeres.

D: Afklaring af behov og støtte til medlemmer, når de arbejder med at skabe politik.

Alternativets medlemmer laver en del af Alternativets politik. Deres behov for støtte og rammer skal afklares, og vi skal udvikle de bedste metoder til, at de kan lave den bedste politik i de bedste processer.

E: Behov for bedre brug af digitale platforme.

Brugen og oplevelsen af Alternativets digitale platforme skal forbedres, med udgangspunkt i medlemmernes behov, brug og ønsker.

Konklusionerne kræver alle noget mere arbejde, og rapporten skal læses mere som et afsæt for Alternativets videre udvikling end som et sæt af afrundende fund. Evalueringens proces og tilblivelse beskrives nærmere i afsnit 5.

2. ALTERNATIVETS DEMOKRATISKE AMBITION OG EN NY FORSTÅELSE AF AKTIVITETER

Dette afsnit tager udgangspunkt i Alternativet demokratiske ambition og identificerer de ting i vores praksis, som forhindrer os i at opnå den. Der foreslås en ny forståelse af vores aktiviteter, der kan gøre os mere skarpe på, hvordan vi arbejder med politik og demokrati i Alternativet.

Alternativets demokratiske ambition.

Alternativet blev grundlagt som "et generøst, handlingsorienteret internationalt parti med særligt fokus på seriøs bæredygtig omstilling, en ny politisk kultur og fællesskabets og den enkeltes entreprenante skaberkraft".

Gennem Ny Politisk Kultur vil Alternativet:

- Skabe Alternativ politik der løser konkrete problemer i verden.
- Skabe et bedre, mere involverende demokrati.

Evalueringen beskæftiger sig med den måde, Alternativet har søgt at skabe en Ny Politisk Kultur gennem radikalt anderledes udvikling af politik: politik lavet af borgere for borgere.

Evalueringen viser en stærk opbakning til denne oprindelige demokratiske ambition. I denne sammenhæng er der en fælles oplevelse og erkendelse af, at selve det at skabe politik, har haft for meget fokus. Dette er sket på bekostning af andre måder at skabe engagement og involveringen. Demokratiske samtaler, læring og udveksling af idéer har været underprioriteret som følge af for ensidigt fokus på at skabe politik til formel vedtagelse.

Der er således et **tydeligt ønske om et stærkere fokus på de politiske og demokratiske aktiviteter, der ikke omhandler produktion af politik til formel vedtagelse.** Det er afgørende, at vi genopdager fællesskab og samtale som et mål i sig selv.

Her følger en opsummering af erfaring og holdninger til målet med at skabe politik i inddragende processer:

- *"Bare at snakke" kan også være et mål, for det er ikke alle steder i samfundet, hvor det er ok at snakke politik. Det har vi brug for rum til.*
- *At træne befolkningen i at stille spørgsmål til det eksisterende samfund.*
- *At mennesker føler sig involveret i politik – at skabe en redemokratisering af samfundet.*
- *At alle mennesker, uanset hvor de er i samfundet, føler sig trygge ved at komme frem med tanker og idéer, og tør sige, hvad de mener.*
- *Mennesker skal hver især gøre det, man er god til, i demokratiet. Man skal deltage, hvor man har viden og kompetencer. Det betyder også, at man skal anerkende, når man ikke har noget at byde ind med, på et område. Det handler ikke om lukkethed men om, at bruge ressourcer bedst. Hvis man bruger ressourcer dårligt, brænder man ud. Det vil sige, at vi skal involvere relevante personer i relevante processer.*
- *Der er kommet for meget fokus på produktet (det politiske forslag), frem for involveringen.*
- *Vi skal tænke i mangfoldige procesformer: Politiske Laboratorier er ikke nødvendigvis det bedste til alle formål. For eksempel politiske samtalemiddage, eller andet, som gør det nemt og hurtigt for medlemmer at komme i gang med at skabe en politisk bevidsthed, eller faste aktiviteter: en månedlig/ugentlig aktivitet for politisk og demokratisk aktivitet.*

I Alternativet forstås begrebet politik og udvikling af politik bredere, end som de konkrete politiske visioner og forslag, der laves lokalt eller skal vedtages til partiprogrammet. Alternativet skal gennem en Ny Politisk Kultur skabe muligheder for, at mennesker deltager i demokratisk samtale; udveksler meninger og holdninger; bliver klogere på hinanden, sig selv og verden; laver konkret og lokal handling og aktivisme og har lyst til at mødes igen og igen. Borgerne skal have lyst til og mulighed for at deltage i demokratisk samtale og herigennem øges virkelyst og skaberlyst. Det er genoplivningen af selve evnen til og interessen for god demokratisk samtale, som vi skal opdyrke. Politisk diskussion og demokratisk samtale er discipliner, med deres eget rationale, og selvstændige aktiviteter, som vi skal opretholde.

Det betyder ikke, at det, at lave brugbar, realistisk og visionær Alternativ politik ikke er afgørende. Tværtimod: Alternativet skal have den bedste politik for Danmark og Verden – skabt gennem samtale, kreativitet og eftertænsksomhed.

Elementer i vores praksis, som gør det svært at opnå ambitionen

Evalueringen har peget på vanskeligheder i Alternativets praksis i dag, i forhold til at opnå den demokratiske ambition. Evalueringens konklusioner og handlespor har til formål at imødekomme disse problematikker for derigennem at gøre Alternativets udvikling af politik bedre og mere demokratisk.

Det overordnede problem er den måde vi taler om og forstår vores demokratiske og politiske aktiviteter. Indtil nu har vi tænkt alle aktiviteter under den fælles betegnelse politikudvikling, ofte i praksis lavet som Politiske Laboratorier. Politiske Laboratorier har været et begreb der har dækket over vidt forskellige processer, hvilket giver en høj grad af metodefrihed, men samtidigt har der været krav til output og proces – noget, som har skabt forvirring. Deltagere og arrangører har haft forskellig motivation for at deltage og forskellige forventninger til processen, som ikke altid er blevet indfriet.

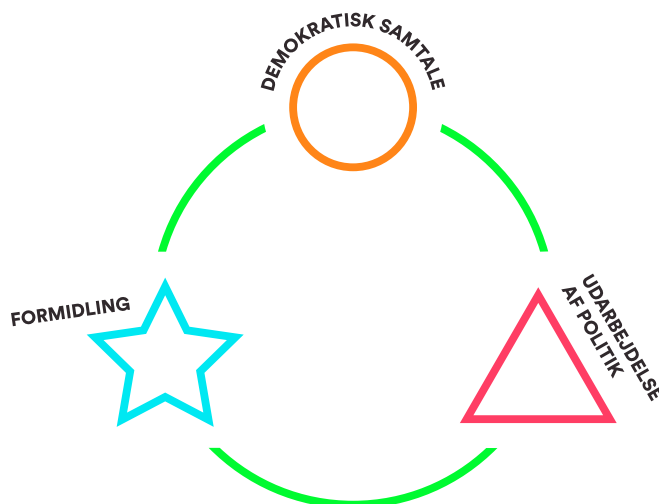
En ny forståelse af demokratiske og politiske aktiviteter i Alternativet

For bedre at kunne forstå og udvikle vores aktiviteter, og skabe et fornyet fokus på det, der ikke omhandler udvikling af politik, har vi brug for **en mere præcis forståelse for vores demokratiske og politiske aktiviteter**.

Vi skal ikke længere tale om politikudvikling som primær aktivitet, men om udvikling af demokrati og politik som forskellige men beslægtede processer.

Vores nye forståelse fastlægger tre selvstændige hovedaktiviteter, som det giver mening at tale om, når vi arbejder med demokratisering og politik i Alternativet:

- Demokratisk samtale
- Udarbejdelse af politik
- Formidling

Demokratisk samtale er en selvstændig aktivitet med fokus på samtale og dialog, og ikke på at skabe et konkret produkt. Målet er at skabe meningsfulde samtaler der flytter os og skaber lyst til at engagere sig politisk. Nøgleord er demokratisk dannelse, kreativitet, engagement, begejstring, involvering, relationer, læring og udvikling. Formen er helt fri: det kan være en middag, en samtalesalon, en gåtur. Demokratiske samtaler kan give lyst til at skabe politik i andre processer, eller engagere sig mere i Alternativet, lokalsamfundet eller verden.

Skabelse af politik er den målrettede aktivitet, hvor vi udvikler politiske visioner til partiprogrammet, politiske forslag til Politisk Katalog eller lokalpolitik. Målet er her at udarbejde politik til formel vedtagelse. Det kan også være videreudvikling af eksisterende politik. Man deltager her, hvis man ønsker at engagere sig i den omfattende proces det er, at skabe konkret politik.

Formidling dækker over det, vi siger til os selv og andre, om vores politik og vores demokratiske aktiviteter. Målet er, at åbne for feedback og refleksioner omkring vores aktiviteter og politik – kun sådan, bliver vi bedre. Formidling er en målrettet aktivitet, der skal skabe forståelse eller overbevisning hos både medlemmer og andre borgere. Motivationen er en interesse for at formidle politik, åbne for deltagelse, begejstring og engagement for flere mennesker.

Formålet med denne opdeling er at skabe **en fælles forståelse af, at vi kan mødes på forskellige måder, i forskellige processer og med forskellige formål, når vi arbejder med demokrati, politik og formidling af Alternativets politik, aktiviteter og projekt**. Håbet er, at et mere nuanceret sprog om vores aktiviteter kan give alle mulighed for at deltage i de aktiviteter, der bedst imødekommer de ambitioner og ønsker, de har. Derfor ønsker vi at skelne mellem de rum, hvor vi skaber konkrete politiske visioner og forslag, og de mange andre demokratiske og politiske aktiviteter, som er afgørende for Alternativet. Begejstring, lyst til dialog og de kreative rum opleves i mange tilfælde at forsvinde, når det pakkes ind i en proces, der er strategisk målrettet imod at skabe og vedtage politik. Når demokratisk samtale og kommunikation og formidling tænkes som egne, selvstændige aktiviteter viser vi os selv og andre, at Alternativet politiske projekt både handler om visionær politik men også om demokratisk begejstring.

Handling

I forbindelse med evalueringen har vi arbejdet med en opdeling af aktiviteter som del af evalueringens konklusioner til Halvårsmødet i 2018. Her deltog medlemmer workshops med fokus på både den demokratiske samtale og skabelse af politik. Alles Folkemøde får i 2018 temaet Demokratiske Samtaler.

For at implementere og udbrede forståelsen af vores forskellige aktiviteter, bliver der i foråret 2018 udarbejdet selvstændige produkter, der kan informere, inspirere og guide medlemmer og andre interesserede i at gennemføre de forskellige demokratiske og politiske aktiviteter. Dette bliver også en del af AlleOs.

3. KONKLUSIONER: BAGGRUND, BEHOV OG HANDLESPOR

I dette afsnit uddybes hver konklusion med en beskrivelse af baggrund, behov og handling.

A: Behov for afklaring af typer af politik.

Der er uklarhed om, hvilke former for politik Alternativet skaber og arbejder med; hvilke mandater hvem har til at beslutte hvilken form for politik, og hvilke proceskrav der er tilknyttet udvikling af politik. En afklaring og overblik over Alternativets forskellige former for politik er afgørende for at kunne forbedre kvaliteten af både processer og politik.

B: Behov for afklaring og evt. ændring af Politisk Forums funktion.

Politisk Forum er en central for skabelsen af politik i Alternativet. Der er uklarhed omkring Politisk Forums arbejde, ligesom funktionen bør gøres mere aktiv og værdiskabende for Alternativets udvikling af politik og demokrati.

C: Behov for afklaring af folkevalgtes rolle.

De folkevalgte (medlemmer i Folketinget, Byråd og Regionsråd) spiller en afgørende rolle for skabelse og kommunikation af Alternativets politik. Deres rolle skal afklares, støttes og kommunikeres.

D: Afklaring af behov og støtte til medlemmer, når de arbejder med at skabe politik.

Alternativets medlemmer laver en del af Alternativets politik. Deres behov for støtte og rammer skal afklares, og vi skal udvikle de bedste metoder til, at de kan lave den bedste politik i de bedste processer.

E: Behov for bedre brug af digitale platforme.

Brugen og oplevelsen af Alternativets digitale platforme skal forbedres, med udgangspunkt i medlemmernes behov, brug og ønsker.

A: Typer af politik

Alternativet arbejder med mange former for politik: Visioner i partiprogram, lokal politik, pakker af politik, politiske forslag, politiske udmeldinger, deltagelse i politiske forhandlinger og meget andet. Politik er ikke bare politik, viser det sig.

Evalueringen viser en grundlæggende uklarhed om, **hvad vi forstår ved politik og hvor og hvordan forskellige former for politik skabes.**

Det viser sig i evalueringens materiale:

- Medlemmer der deltager i udvikling af politik oplever, at det er uklart, hvad der sker med deres inputs, efter et Politisk Laboratorie eller andre processer.
- Medlemmer, der igangsætter udvikling af politik, er i tvivl om kravene for formatet til indsendte visioner til Politisk Forum.
- Ansatte, der arbejder med politik i dagligdagen, har svært ved at forklare, hvad der kendetegner forskellige former for politik og hvad der forbinder sig af procesforventninger.

Dette giver konkrete problemer:

- Uklarheden hæmmer medlemmers arbejdsproces, når de skaber politik. De bruger for meget energi på at gennemskue krav til formater og proces, frem for at diskutere politisk indhold og drømme.
- Forskellen på visioner og politiske forslag har ikke været tydelig nok. Det giver problemer, fordi visioner og forslag har helt forskellige proceskrav og vedtagelsesmåder.
- Når en vision ikke bliver godkendt i Politisk Forum, er det uklart for arbejdsgrupper, hvorfor den ikke blev godkendt, og hvad processen er efterfølgende.
- Færre medlemmer går ind i arbejdet, fordi det er uklart hvordan man kan deltage og hvad det indebærer.
- Det bliver uklart, hvad et bestemt stykke politik skal bruges til. Skal det anvendes direkte efter vedtagelse, eller betragtes som en ressource, der kan bruges når relevant?

Behov

Partiprogrammet blev oprindeligt udviklet af medlemmerne gennem en omfattende inddragende proces. I dag skabes politik fra forskellige steder i organisationen. Den afgørende skelnen ligger mellem, hvornår politikken skal være kollektivt bearbejdet og dermed baseret i et bredt, kollektivt mandat; og hvornår der er tale om mere individuelle politiske udmeldinger fortolkninger af Alternativets politiske værdier, oftest fra kandidater, folkevalgte og lokalforeninger. Denne skelnen er baseret på en erkendelse af, at der er behov for at skabe en del politik via det parlamentariske, især deltagelse af forhandlinger og ved reaktioner ved andres udspil og at denne politik supplerer den politik, der udvikles kollektivt af medlemmer.

Her en skitsering af denne opdeling:

Individuel eller kollektiv proces	Typer af politik
<p>Kollektivt bearbejdet gennem bred inddragelse.</p>	<p>Gennemarbejdet politik til partiprogrammet.</p> <p>Politik, der har hele Alternativet som afsender.</p>
<p>Individuelle politiske udmeldinger og fortolkninger af Alternativets politik og/ eller manifest og værdier.</p> <p>Afgrænsede forventninger om bred inddragelse.</p>	<p>Reaktionspolitik (fx Alternativets reaktion på andre partiers udspil på områder).</p> <p>Udmeldinger.</p> <p>Forhandlingsdeltagelse.</p>

Handling

- Præcisere hvad vi i Alternativet forstår ved 'politik' ift. at kunne tydeliggøre vores forventninger til hinanden - og vores afledte forventninger til processer, når 'politik' skabes. Herunder en tydelig proces for vedtagelse af lokalpolitik.
- Udnytte en sådan oversigt til at tydeliggøre, hvordan og hvor almindelige medlemmer kan skabe politik - og hvor vores kandidater og folkevalgte her handlefrihed.
- En afklaring af de politiske aktiviteter og udmeldinger, der befinder sig mellem kollektivt og individuelt mandat: hvordan forstår vi dette, og hvordan håndteres det?

B: Politisk Forums funktion

Baggrund

Processen for vedtagelse af visioner i Politisk Forum er gennemafprøvet og meget politik er blevet behandlet og vedtaget. Dog er der uklarhed i forhold til de forskellige former for politik (som i behov A), og dertil er der et bredt ønske om, at Politisk Forum bliver et mere aktivt og værdiskabende forum i Alternativets udvikling af politik og demokrati.

Politisk Forums overordnede funktion er at sikre, at Alternativet har den rigtige politik. Den generelle forståelse og praksis i dag er, at Politisk Forum skal vurdere hvorvidt indsendte visioner stemmer overens med Alternativets idealer og værdier, og om visionen er af nødvendig indholdsmæssig og sproglig kvalitet. Derudover er den officielle beskrivelse fra Landsvedtægterne at Politisk Forum er et strategisk og politisk udviklingsforum. Det er ikke præciseret hvad dette betyder i praksis.

Behovet for en afklaring og eventuel ændring af Politisk Forums rolle er baseret på interviews med fokus på Politisk Forums funktion:

- Både medlemmer, ansatte på Landssekretariatet og medlemmer af Hovedbestyrelsen oplever uklarhed omkring, hvad Politisk Forums funktion og mandat er.
- Nogle medlemmer af Politisk Forum melder om samme uklarhed, men fokuserer i højere grad på de operationelle problemer, der er i den nuværende praksis: manglende engagement og faglig tyngde og for meget tid brugt på at arbejde detaljeret på visioner.
- Der er et generelt ønske om, at Politisk Forum får en mere proaktiv rolle i forhold til udviklingen af politik i Alternativet.

Behov

- En generel afklaring af Politisk Forums rolle.
- At Politisk Forum får en mere aktiv og værdiskabende rolle i forhold til udviklingen af Alternativets politik.
- Når Politisk Forums funktion er afklaret, skal funktionen og proces/arbejds gange kommunikeres tydeligt til alle, der arbejder med at udarbejde politik i og for Alternativet.

Handlespor

- Politisk Forums fremtidige funktion er drøftet i Politisk Forum og Hovedbestyrelsen.
- Politisk Forums fremtidige funktion skal beskrives i et kommissorium, der vedtages i relevant forum.

C: Folkevalgtes rolle

Baggrund

Siden Alternativets begyndelse har der været talt meget om, at vores folkevalgte skulle arbejde tæt sammen med medlemmer og organisation om skabelse af politik. Der er endnu ikke opstået en fast beskrivelse af, hvordan forventninger er til dette, og det er ikke sikkert, at der skal være en sådan fast beskrivelse.

Det er dog tydeligt, at der er brug for at forholde sig til, at folkevalgte har et stort behov for at formidle Alternativets politik i kraft af deres rolle, og at de automatisk kan få brug for at skabe politik for overhovedet at kunne udfylde deres rolle. Dette må ikke opfattes negativt, hvad det nogle gange er blevet, og har givet anledning til gnidninger eller dårlige processer. I stedet skal vi arbejde med at dette individuelle handlerum, hvor folkevalgte repræsenterer Alternativet i deres formidling, skaber værdi for Alternativet og det danske demokrati.

Behov

- Folkevalgtes arbejde skal skabe den bedste politik for Alternativet og værdi for det interne demokrati og demokratiet som helhed.
- Der skal udarbejdes mekanismer til at evaluere i hvilken grad og hvordan politikerne lever op til idealet om at inddrage og være åbne for feedback.

Baggrunden for en afklaring af folkevalgtes rolle er baseret på interviews med fokus på den bedste rolle for de folkevalgte i Alternativet. Et opmærksomhedspunkt er, at empirien blev indsamlet før Alternativet havde indvalgte i byråd og regionsråd og derfor henviser (primært) til Folketingsmedlemmer.

- *Et ønske om at mindske afstanden mellem politikere og bevægelsen. Medlemmer oplever, at det meste politik kommer fra Christiansborg.*
- *Et ønske om, at den politik medlemmer udarbejder – især forslag til Politisk Katalog – i højere grad indarbejdes i politik udarbejdet på Christiansborg.*
- *Folkevalgte skal i højere grad deltage i at skabe politik sammen med medlemmer.*
- *Folkevalgte skal være hele mennesker, med usikkerheder, manglende viden og kompetencer.*
- *Folkevalgte skal aktivt involvere borgere og medlemmer, når de udvikler politik.*
- *Folkevalgte skal være åbne for feedback og refleksion og kritik fra bevægelsen, på baggrund af fremsat politik.*
- *Folkevalgte skal bakke medlemmerne op, når de udarbejder politik.*
- *Folkevalgte har en vigtig rolle i forhold til formidling og kommunikation af politik – både den, der kommer fra landet og fra Christiansborg.*

Folkevalgte er medlemmer af Folketinget; medlemmer af Byråd og medlemmer af Regionsråd.

Folketingsmedlemmer

Den måde, andre politikere er dygtige på, på Christiansborg – at kunne svare hurtigt, have politik på alle områder, ikke tage fejl, ikke ændre holdning – er ikke den eneste måde, man er en dygtig

politikker for Alternativet på. Alternativet er grundlæggende anderledes end andre partier i forhold til at påberåbe sig retten til at tage fejl, involvere, ikke have svar på alt og blive klogere.

Byrådsmedlemmer og regionsrådsmedlemmer

Det er helt nyt for Alternativet at have folkevalgte i Byråd og Regionsråd. De er folkevalgte, men uden samme faglige og bureaukratiske opbakning som MF'ere, der har sekretariat og rådgivere. Derfor skal vi undersøge, hvordan vi bedst muligt både støtter byrådsmedlemmer og regionsrådsmedlemmer, og samtidigt opstiller forventninger til dem om, at agere således, at det bedst støtter op om Alternativets ideal og demokratiopfattelse.

Indvalgte i især byråd kan i højere grad end folketingsmedlemmer bygge demokratisk bro til borgerne fordi de beskæftiger sig med det nære, og har bedre muligheder for at inddrage medlemmer, borgere, foreninger og andre interessenter i kommunen.

Handling

- Indarbejde et fokus på den særlige rolle for folkevalgte i uddannelsen af kommende kandidater.
- Undersøge hvordan vi sikrer kontinuitet og fastholdelse af idealet for folkevalgte, herunder mekanismer til at evaluere i hvilken grad og hvordan folkevalgte lever op til idealet om at inddrage og være åbne for feedback. Mest oplagt forankret i Politisk Ledelse.
- Samarbejde og sparring med demokratiudvikler og kampagnechef i Landssekretariatet.
- Uddannelsesdag for folkevalgte med fokus på at afklare forventninger fra Landsorganisationen.

D: Medlemmers behov, når de arbejder med udvikling af politik

Baggrund

Alternativets medlemmer over hele landet udvikler politik til lokalt og nationalt brug, i mange forskellige processer. Vi skal hele tiden arbejde på at støtte medlemmerne, så vi sikrer bedre processer, bedre politik og bedre oplevelser med, at engagere sig.

Behov

- Indsamle mere viden om og præcisere de behov, medlemmer har, når de udvikler politik.
- Udvikle bæredygtige strategier for at støtte bedst muligt op om behov. Bæredygtige forstås som materiale og aktivitetskabeloner, der i høj grad gør medlemmer selvkørende og giver frihed til selv at tilrettelægge ønskede processer.

Fra empirien og workshops er følgende temaer af behov identificeret:

- *Ønske om klarhed over typer af politik og proceskrav (som behov A).*
- *Tydelig guide til den samlede proces: Hvordan gennemfører man processer for skabelse af politik på den bedste måde?*
- *Inddragelse: Hvordan sikrer man den både brede og mest relevante inddragelse af medlemmer og fagpersoner?*
- *Ressourcer: Hvordan kan medlemmer aktiveres mere og bedre? Hvordan kan vi bruge digitale platforme til at identificere videnspersoner, fx AlleOs?*
- *Kommunikation til medlemmer: Hvilke processer er i gang? Hvordan kan man medvirke?*
- *Herunder feedback: Hvor er processen nu? Hvordan har medlemmernes bidrag påvirket processen og det færdige resultat?*

Handling

- Der udarbejdes nyt materiale der kan rammesætte demokratiske og politiske aktiviteter for Alternativets medlemmer til håndbogen på AlleOs og til fysisk publikation. Materialet skal give klarhed over, hvordan demokrati og politik skabes i Alternativet, klæde medlemmer på med værktøjer og kompetencer; give gode eksempler på aktiviteter osv.
- Facilitere rum (fysisk og digitalt) for videndeling på tværs af lokalforeninger.
- Kommunikation:
 - Internt: Bedre processer for medlemmer og videndeling.
 - Eksternt: Bedre branding på én af vores vigtigste mærkesager: Involverende udvikling af politik.

E: Digitale platforme

Digitalisering giver os helt nye muligheder for øget demokratisk deltagelse. Alternativet ønsker at skabe rum for videndeling, dialog og demokratiske afstemninger på digitale platforme.

Formålene med Alternativets digitale platforme er:

- At vi som parti og bevægelse ønsker at bidrage til demokratiets udvikling og fornyelse, hvor flere får adgang til at involvere sig med det, de kan og vil.
- At styrke lokal handlekraft og virkelyst, hvor det skal være sjovt og nemt at organisere sig på tværs af kompetencer, erfaring, landsdele og politiske og demokratiske interesseområder.
- At involvere flere i processerne hvor vi skaber politik.

Alternativet digitale platforme

Alternativet.dk

Hjemmesiden bruges primært til ekstern kommunikation: aktuelle projekter, kampagner osv.

Nyhedsbreve

Information til medlemmer.

AlleOs

AlleOs er vores egenudviklede medlemssystem og intranet til organisering, koordinering og kommunikation på tværs af hele organisationen - politisk parti såvel som bevægelse. Alle medlemmer har adgang. Det er her alle politiske visioner og konkrete politiske forslag skrives ind. På AlleOs kan alle medlemmer oprette forslag, blive medstillere på forslag, stemme forslag i Politiske Katalog og løbende vurdere forslag.

AlleOs er derudover et kompetence- og ressource-system, der kan benyttes til at finde medlemmer med bestemte uddannelser og kompetencer og det benyttes også som internt kommunikationssystem. På den måde er det fx muligt at sende en besked til brugere, der ved noget om en politisk kategori.

Polis

Polis er et plugin på AlleOs, som bruges til at indsamle mere systematiske kommentarer / holdninger til politiske forslag / visioner. Formålet er, at gøre deltagelsen i udvikling af politik sjovere og hurtigere og gøre indsamling af data mere overskuelig. Det er ikke noget, der har været i brug i særligt lang tid, men det vil i fremtiden sandsynligvis blive brugt mere, specielt i udviklingen før forslag fremsættes (egentlig politikudvikling).

Alle forslag der oprettes på AlleOs, oprettes også automatisk på Dialog.

Dialog

Dialog er vores platform til længere kommentarer til politik under udvikling. Dialog bruges også til løs snak og til at udsende nyhedsbreve for Alternativet og dets storkredse og lokalforeninger.

Dialog eksisterer, så vi har et åbent sted at kommentere på blandt andet politik.

Wiki.alternativet.dk

Wiki'en var den tidligere samlende vidensplatform for Alternativet - det var i hvert fald formålet i sin tid. Den bliver stadigvæk brugt til enkelt ting som at organisere Hovedbestyrelsesreferater (og selv det er i virkeligheden hostet på Google Drev), ældre grafik og der er en del historik. Vi er i færd med at udfase platformen og konsolidere informationen på Alternativet.dk og AlleOs.

Behov

- At få flere medlemmer til at bruge de digitale platforme.
- At få bedre resultater fra platformene: at flere forholder sig til forslag og kvalificerer politiske debatter.
- At forbedre brugernes oplevelse med demokratisk og politik engagement på digitale platforme.

Vi ved fra empirien:

Om brugen af digitale platforme, fra statistisk data:

- *Alternativet.dk: I gennemsnit 14.000 besøg (unikke?) pr. måned. Meget mere op til valg, fx 73.000 op til KV17.*
- *Dialog besøges i gennemsnit 34 gange om dagen (1-104).*
- *Der oprettes i gennemsnit 4-5 emner om dagen (1-88).*
- *Meget kommunikation og debat sker på Facebook frem for Dialog.*
- *AlleOs: Forholdsvis stor aktivitet: 1.561 unikke brugere på 30 dage (efteråret 17). Folk bruger langt mere AlleOs til at se events (altså som kalender), end at læse og reagere på forslag i Politisk Katalog (fx oktober: 1.743 tjekkede forslag, 5.873 tjekkede events).*
- *Alder: Over 60 % af brugerne af Alternativet.dk er mellem 18-34, dvs. unge.*

Fra interviews og samtaler med medlemmer:

- *Ønske om klarhed over typer af politik, processer, mandater, politkniveauer (behov A). Herunder tydelig guide og "krav" til format for forskellige processer, der også foregår digitalt. Hvad skal man gøre, når man laver fx politik til vedtagelse i Politisk Forum?*
- *Ressourcer: Hvordan kan medlemmer aktiveres mere? Hvordan kan vi bruge digitale platforme til at identificere videnspersoner, fx AlleOs?*
- *Mulighed for at dele lokalpolitiske erfaringer?*
- *Kommunikation: Hvilke processer er i gang? Hvordan kan man medvirke? (digitalt). Hvad sker der med medlemmernes inputs efter processerne er slut?*
- *Herunder feedback: Hvor er processen nu? Hvordan har medlemmernes bidrag påvirket processen og det færdige resultat?*

Handling

- Nedsætte en arbejdsgruppe på området. Det er afgørende, at der ikke fokuseres på udviklingen af digitale del som isoleret projekt, men at der tages højde for organisationens og medlemmernes behov: hvilke funktioner ønsker medlemmerne; hvilken oplevelse har de af brugen; hvilke behov har organisationen i forhold til engagement og inddragelse digitalt. Ambitionerne skal være høje, men medlemmerne skal være med. Persondataforordningen skal tænkes med i al udvikling af digitale platforme.
- Vigtige spørgsmål til arbejdsgruppen:
 - Hvilket behov har medlemmerne i forhold til digitale platforme?
 - Hvordan involverer vi den del af medlemmerne, der har svært ved det digitale?
 - Hvordan gør vi oplevelsen relevant i det hele taget?
 - Hvordan skaber vi bedre sammenhæng mellem online og offline politik: De digitale platforme (AlleOs) indeholder ikke alle konkrete politiske forslag – mange af dem udsendes mere som pressemeddelelser.
 - Afklare: Hvordan gør vi rammerne for vedtagelse af forslag til Politisk Katalog tydeligere?

4. OM INTERN KOMMUNIKATION ANGÅENDE SKABELSE AF POLITIK

Vi har i evalueringen kunnet se en række problemer i vores kommunikation.

Intern kommunikation omkring udvikling af politik:

- God kommunikation i organisationen er afgørende for det interne demokrati. Når det er uklart, hvordan en proces foregår, og hvilke processer der er i gang, skaber det forvirring, frustration og dårlige processer og resultater.
- Kommunikation til alle medlemmer:
- Hvordan identificerer vi, hvilke processer, der er i gang? Hvor kommunikeres dette og med hvilket formål? Hvilken værdi giver dette? Hvilke udfordringer har vi? Dette skal tænkes sammen med digitale platforme.
- Kommunikation til de, der har deltaget i udvikling af politik:
- Feedback, når folk har medvirket til Politiske Laboratorier, medlemsmandater og andet. En anerkendelse af medlemmers indsats, og information om, hvordan deres input er blevet brugt i den videre proces er afgørende for, at det er meningsfuldt at deltage. Vi skal have en strategi for dette.
- Vi skal præcisere vores fortælling om, hvordan vi skaber politik (behov A). Noget politik skabes af medlemmer; andet skabes parlamentarisk. Denne skelnen skal være tydelig for medlemmer.
- Ansatte, folkevalgte og aktive medlemmer skal indtænke kommunikation i deres arbejde.
- Vi skal skabe bedre faste kommunikationsinitiativer via hjemmeside og løbende kommunikation til medlemmer.

Ekstern kommunikation omkring udvikling af politik:

- Alternativet er anderledes end andre partier især på den måde, vi skaber vores politik: af og for medlemmer. Den eksterne kommunikation skal skabe opbakning til Alternativets projekt; engagere flere borgere og skabe gode historier om vores inddragende praksis.

Der udarbejdes en kommunikationsstrategi på Landssekretariatet i foråret 2018, der bidrager til dette arbejde.

5. EVALUERINGENS METODE OG PROCES

Her beskrives hvordan evalueringen er blevet gennemført.

Hvad har evalueringen undersøgt?

Evalueringen har opsamlet og kortlagt erfaringer med at skabe politik; identificeret udfordringer i processerne og undersøgt bagvedliggende idealer og forståelser af politik, demokrati og involvering.

Konkret er evalueringen struktureret efter to hovedområder omkring udvikling af politik:

- Hvilke forståelser for politik og demokrati har vi i dag, og hvilke idealer for politikudvikling afledes heraf?
- Hvad har vi lært om politikudviklingen i praksis indtil nu?

Disse hovedområder er uddybet med en række underspørgsmål, tilpasset de forskellige informantgrupper.

Inddragende evaluering

Da evalueringen blev vedtaget på Landsmødet 2017 var det med et krav om, at den skulle leve op til Alternativets egne værdier og idealer om Ny Politisk Kultur, og skulle involvere og inddrage alle relevante parter og organisatoriske enheder, herunder Politisk Forum, tillidsvalgte, de to sekretariater og øvrige medlemmer.

Styregruppen har indsamlet store mængder empiri (200+ sider) gennem interviews, spørgeskemaer og opfølgende samtaler.

Alle dele af Alternativets ansatte og medlemmer er inddraget:

Hovedbestyrelsen

Hovedbestyrelsen er øverste ansvarlig for den organisatoriske udvikling af Alternativet, herunder budgetlægning (jf. §10), og er således øverste ansvarlige for rammer og processer for politikudvikling. HB er dels ansvarlig for evalueringen, dels skal HB bidrage med det strategiske perspektiv i forhold til, at politikudviklingen spiller sammen med den øvrige udvikling af Alternativet. Hovedbestyrelsen står derudover for domæneafklaring for Politisk Ledelse og Politisk Forum.

Landssekretariatet

Landssekretariatet bistår med administrativ support samt samarbejde og koordinering med alle de involverede målgrupper med henblik på den løbende forbedring af processer og kommunikation i forbindelse med politikudviklingen. Kan bidrage med indsigt i alle de involverede målgruppers arbejde og en forståelse for både muligheder og udfordringer ved koordinering og understøttelse af demokratiske og politiske aktiviteter.

Folketingsmedlemmer og Christiansborgsekretariatet

Meget af den politik der siden folketingsvalget i 2015 er udviklet i regi af Alternativet har været målrettet de traditionelle politiske arenaer, hvor politikere og politiske kandidater naturligt er spydspidser for at formidle og realisere Alternativets politik, og i mange tilfælde har disse også

været tovholdere for udviklingen af politik inden for deres ordførerskaber. Folketingsmedlemmer og Christiansborgsekretariatet kan tilføje særlig viden om hvordan politikudviklingsprocessen foregår i dag i forhold til arbejdet på Christiansborg, og er samtdidigt vigtige informanter vedrørende koblingen mellem den politiske udvikling og realiseringen af visioner og forslag til lovforslag, politiske udspil/pakker eller større events. Derudover afgørende at undersøge, hvordan Folketingspolitikere oplever samarbejdet med bevægelsen og landsorganisationen.

Politisk Forum

Kan bidrage med indsigt i beslutningsprocesser i Politisk Forum, herunder det forberedende arbejde op til behandling af politiske visioner. Kan give tre forskellige perspektiver på behandling af visioner fra hhv. politikere, storkredsvalgte og Hovedbestyrelsen. Politisk Forum har også en indsigt i, hvordan materiale fra Politiske Laboratorier bliver bearbejdet. Derudover er medlemmer af Politisk Forum afgørende at inddrage i forhold til en ændring af Politisk Forums funktion fremadrettet.

Medlemmer og borgere

Medlemmer der arrangerer eller/og er tovholdere på politikudvikling og/eller er digitalt aktive i diskussioner og høringer på AlleOs. Medlemmerne udgør Alternativet og har spandevist af erfaringer med politikudvikling; hvordan de oplever samarbejdet med politikere og ansatte, samt hvad der motiverer til deltagelse, og hvad, der gør deltagelse svær. Her indgår også deltagere i aktiviteter, som ikke er medlem af Alternativet.

Mange medlemmer deltager digitalt. Disse kan bidrage med indsigt i, hvordan vores digitale platforme fungerer, og hvordan de kan blive bedre. Suppleres af statistik over brugen af platformene.

Feedback og inddragelse i processen

Styregruppen har modtaget sparring, inputs og feedback i løbet af processen:

- En følgegruppe har givet sparring på, hvorvidt evalueringen kom omkring det væsentlige; om der var videnshuller og om spørgsmål til informantgrupper var meningsfulde.
- Alternativets medlemmer blev introduceret i delkonklusioner om et nyt sprog for aktiviteter og genoplivning af Demokratiske Samtaler på Halvårsmødet i januar 2018.
- Der blev afholdt en workshop om aktiviteten Skabelse af politik med medlemmer på Halvårsmødet, med henblik på at afklare behov i disse processer. Efterfølgende dialog med deltagere.
- Medlemmer i Politisk Forum samt Hovedbestyrelsen har været inddraget i diskussion af udvikling af Politisk Forums funktion.
- Videnspersoner og kernefrivillige inddraget på relevante områder.

Analysestrategi

Empirien blev analyseret fra to perspektiver:

Fra vidensinteresse

Første skridt i analysen af empirien var at udarbejde delanalyser struktureret efter de spørgsmål vi søgte svar på, på baggrund af de to primære hovedområder i oplægget til evalueringen (teoretisk kodning):

- Hvilke forståelser for politik og demokrati har vi i dag, og hvilke idealer for politikudvikling afledes heraf?
- Hvad har vi lært om politikudviklingen i praksis indtil nu?

Fra empirien: det, der var vigtigt for de adspurgte

Dernæst blev empirien analyseret på baggrund af temaer, som dukkede op arbejdet med materialet. Det, som vi ikke havde spurgt efter (empirisk kodning). Fx Folkevalgtes rolle (behov D) ikke en del af de primære evalueringsspørgsmål.

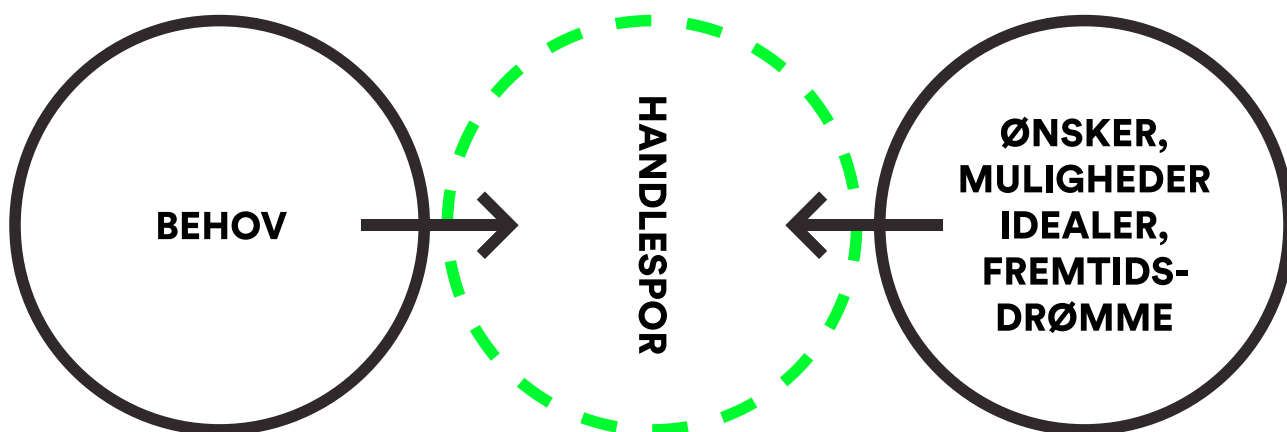
Dernæst identificerede vi problematikker og behov. Disse blev diskuteret på styregruppemøder og med medlemmer på workshops på Halvårsmødet og i andre fora.

Handlespor

Handlesporene er mulige bud på, hvordan de identificerede behov kan opfyldes. De er udarbejdet mellem to dele af empirien:

Identificerede behov og skitserede ønsker; muligheder; idealer; fremtidsdrømme.

Handlespor er således konkretiserede forslag til, hvordan behov kan imødekommes gennem mulige afklaringer og ændringer i organisationens opbygning og arbejdsgange.

6. PERSPEKTIVERING OG AFRUNDING

Hvilken viden har evalueringen skabt – og ikke skabt?

Evalueringen har bevidst fokuseret på et meget generelt og overordnet niveau af politikudviklingen i Alternative, herunder vores ambitioner og idealer for demokratiet og forståelse for vores demokratiske og politiske aktiviteter.

Det betyder også, at meget af den oplevede virkelighed, især fra medlemmernes synspunkt, er fraværende. Dette er et bevidst fravalg, for det ville ikke være meningsfuldt at undersøge medlemmers både positive og negative oplevelser i dybden, uden en større forståelsesramme af, hvad der er på spil. Derfor organisationsfokus. Handlespor kan lidt af det andet?

På hvilke områder vil evalueringen have praktisk værdi for Alternativet?

Evalueringens konklusioner og handlespor bidrager til de to overordnede mål:

At styrke processerne for udvikling af politik i Alternativet, lokalt og nationalt.

At genoplive demokratiet i Alternativet og i Danmark

Forhåbningen er, at de praktiske konsekvenser af evalueringens konklusioner og handlespor, når realiseret, styrker vores interne demokrati; processer for skabelse af politik, og Alternativets overordnede ønske om, at genoplive demokratiet. En ny forståelse for vores demokratiske og politiske aktiviteter kan sikre en bredere inddragelse af medlemmer, der kan engagere sig i det, der er meningsfuldt for dem. En afklaring af typer af politik og Politisk Forums rolle sikrer bedre processer for skabelse af politik, hvor energien kan bruges på at diskutere den bedste politik for Danmark og Verden, når procesfrustrationer bliver mindsket. Medlemmers behov og folkevalgtes rolle bidrager også til bedre processer, oplevelser og resultater af vores fælles aktiviteter. Dette skal forankres i vores kommunikation og digitale platforme.